

bruger, men paa den anden Side synes jeg nok, at der kunde have været nogen Grund til i et Aar som i Aar at gaa til nogen Forhøjelse af de 750 000 Kr.

Vi for vort Vedkommende har støttet Kravet om en Forhøjelse ud fra en bestemt Betragtning, nemlig den, at Kommunernes Forhold er overordentlig vanskelige. Nu hævder man, at 750 000 Kr. er et stort Beløb, men for Kommunerne er det dog som en Draabe i Havet; det betyder ganske overordentlig lidt. Jeg antager, at det vil beløbe sig til omkring en 600 Kr. pr. Kommune om Aaret, og naar man ser paa de kommunale Budgetter, er det jo et uhyre lille Beløb, der her bliver Tale om. Men der er et gammelt Ord, der siger, at Smuler er ogsaa Brød, og jo vanskeligere Forholdene er, des mere Pris sætter man ganske sikkert paa Smulerner. Jeg antager, det er ud fra denne Betragtning, at Ministeren og Flertallet i det høje Folketing har taget det Standpunkt, at saaledes som Forholdene nu er for Statens Vedkommende, maatte man i hvert Fald i Aar lade det bero ved den Ordning, der hidtil har været gældende.

Jeg er klar over lige som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, at selv om vi kunde ønske Forholdet ændret, vil det ikke lade sig gøre, saaledes som den politiske Stilling er paa Rigsdagen. Jeg skal derfor ogsaa paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme i det høje Landsting.

Indenrigsministeren (Kragh): Jeg takker samtlige ærede Ordførere for den Tilslutning, som Lovforslaget har faaet, og jeg maa jo finde mig i, at dette fra en enkelt Side sker uden nogen synderlig Begejstring, ja, maaske helt uden Begejstring. Jeg vil paa Grundlag af de her fremsatte Udtalelser gøre nogle Bemærkninger om selve Sagen, idet jeg dog skal minde om, at den ved tidligere Lejligheder har været Genstand for en indgaaende Forhandling, ogsaa hvad det principielle angaar, i dette høje Ting, uden at der senere er kommet nye Momenter til, saaledes at en Genoptagelse af denne Debat jo ikke vil betyde andet end en Gentagelse.

Jeg minder da om, at de 250 000 Kr., der oprindeligt var fastsat som Maksimum for Statstilskuddet til Hjælpekasserne, aldrig har nærmet sig til en Trediedel af Hjælpekassernes Forbrug. I de første Aar, fra 1911 indtil 1914—15, var Statstilskuddet hen imod en Sjettedel af Hjælpekassernes Forbrug, lidt derunder. Et enkelt Aar; 1915—16, dalede det under særlige Om-

stændigheder ned til en Fjortendedel. Derefter blev det i Aarene fra 1917—18 til 1920—21, da Maksimumsydelsen ikke længere var fastsat, den Trediedel, som Loven gav Anvisning paa. Senere, da Maksimumsummen paa ny blev indsat, blev det ca. en Ottendedel af det, som Hjælpekasseudgiften androg, og det har ogsaa været Tilfældet i de senere Aar. Man ser altsaa, at den Statsydelse, som her foreslaas, ikke blot staar i nøje Forbindelse med den oprindelige under Hensyn til den siden da skete Befolkningsforøgelse og det forhøjede Pristal, men ogsaa nogenlunde svarer til den samlede Udgift, som Hjælpekasserne ud over Landet har, i samme Forhold, som Tilfældet var i Hjælpekasselovgivningens første Aar fra 1911 til 1914—15.

Man har villet hævde, at der var stor Sandsynlighed for, at Hjælpekasseudgifterne i den nærmest kommende Tid vilde stige væsentligt. Det forekommer mig ikke, at der ligger noget virkelig paalideligt til Grund for denne Antagelse. Derimod er det jo sikkert nok, at det ikke har været muligt, efter at vi i 1922—23 pludselig sprang op til en Hjælpekasseudgift af over 10 Mill. Kr., til Trods for ret gunstige Aar erhvervsmæssigt set, at naa ned til en samlet Hjælpekasseudgift, som svarer til Udgiften i Aarene før Krigen, forhøjet under Hensyn til Befolkningstal og Pristal. Vi ligger vedvarende 2—3 Gange over det Beløb, der, hvis et saadant Forhold genskabtes, kunde være Tale om, og jeg tror ikke, noget tyder paa, at dette skal blive synderlig overskredet i indeværende Finansaar.

Jeg har ladet foretage en Undersøgelse, som jeg har gjort Rede for i Folketinget, og som gælder for Tiden indtil den 15. Marts i Aar, og af denne Undersøgelse fremgaar, at der i et stort Tal af Landets Amter er en tydelig Nedgang i Hjælpekasseudgiften, hvad man kun kan glæde sig over. Det gælder f. Eks. Aarhus Amt, hvor man er kommet ned fra en Udgift i 1925—26 paa 466 500 Kr. til i 1926—27 indtil den 15. Marts at have forbrugt 239 300 Kr., altsaa en Reduktion til ca. Halvdelen. I saa høj Grad præger Nedgangen ikke noget af Landets øvrige Amter, men man genfinder dog den samme Tendens i udtalt Grad i en Række andre Amter, saaledes at der er en Nedgang til 5 128 000 Kr. fra 5 766 000 Kr. i Finansaaret 1925—26, det vil sige i samtlige Landets Amter en Nedgang i Sammenligning med forrige Finansaar paa ca. 650 000 Kr. Naar der ikke desto mindre som samlet Resultat optræder en Stigning i 1926—27 i Sammenligning med 1925—26